

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. spalio 21 d. Nr. 21RE3-158 (AG3-143/23-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės (pranešėja), Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos A.A. skundą atsakovei Radviliškio rajono savivaldybės administracijai dėl administracinio sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja A.A. (toliau – ir Pareiškėja) 2024 m. rugsėjo 12 d. pateikė Komisijai skundą (toliau – ir skundas, b. l. 10-12), kuriuo prašo:

- 1) panaikinti Radviliškio rajono savivaldybės Saugaus eismo komisijos 2024 m. liepos 24 d. raštą Nr. GP-440(8.27) (turėtų būti – 2024 m. rugpjūčio 19 d. raštą Nr. S-2841 (8.27) „Dėl greičio ribojimo“, toliau – ir Raštas);
- 2) įpareigoti Radviliškio rajono savivaldybės Saugaus eismo komisiją (toliau – SEK) per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą;
- 3) įpareigoti SEK priimant sprendimą dėl „kalniuko“ įrengimo (duomenys neskelbtini) gatvėje pakviesti Pareiškėją.

Skunde Pareiškėja nurodo, kad 2024 m. vasario 21 d. ji kreipėsi į Radviliškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) vicemerą V.K. (toliau – vicemerą) su prašymu (duomenys neskelbtini), t. y. atkarpoje tarp sklypų (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) įrengti greitį ribojančią priemonę – kalnelį – su apsauginiais stulpeliais galuose dėl transporto priemonių vairuotojų nuolat viršijamo greičio ir keliamo triukšmo (toliau – Prašymas). Teigia, kad vicemerui buvo pateikti trys prašymai, t. y. sodų bendrijos „Vyturėlis“ (toliau – SB) pirmininko, sklypo (duomenys neskelbtini) savininko ir (duomenys neskelbtini) savininko (daugiau gyventojų toje gatvėje nėra). Teigia, kad atsakymas buvo gautas elektroniniu paštu 2024 m. balandžio 2 d., jame nurodyta, kad komisija (reikia suprasti – SEK) nepritarė techninių greičio mažinimo priemonių įrengimui (duomenys neskelbtini), kadangi minėta gatvė įrengta pagal parengtą projektą, kuriame nustatytas maksimalus 30 kilometrų per valandą greitis. Taip pat nurodyta, kad minėtame kelio ruože per pastaruosius penkerius metus eismo įvykių neregistruota, o įrengus greičio mažinimo kalnelius dėl transporto priemonių eismo būtų patiriamas diskomfortas.

Pareiškėja skunde taip pat nurodo, kad ji su tuo pačiu Prašymu kreipėsi (reikia suprasti – į Radviliškio rajono savivaldybės administraciją, toliau – Atsakovė arba Administracija) 2024 m. liepos 24 d., kadangi negavo jokio pranešimo apie pakartotinį sprendimą vykdant Komisijos priimtą sprendimą. Pareiškėjos vertinimu, ji iš SEK gavo beveik identišką atsakymą, su kuriuo ji nesutinka. Norėdama paneigti Administracijos Rašto argumentus dėl garantinio kelio naudojimo, kartu su skundu Komisijai pateikė fotofiksacijas, kuriose, pasak Pareiškėjos, matosi „<...> išpjautas asfaltas,

nes yra atliekami vandens ir nuotekų įvedimo darbai <...>“. Pareiškėja išreiškia abejonę dėl kalniuko įrengimo ir „kelio garantijos“ sąsajos.

Pareiškėjos teigimu, ji, R.A. ir SB buhalterė du kartus lankėsi pas Savivaldybės merą. Anot Pareiškėjos, meras abiejų susitikimų metu patikino, kad kalniuko įrengimui finansinių kliūčių nėra. Antrojo susitikimo metu meras pasakė, kad problemų dėl „kalniuko“ įrengimo nebūtų, jeigu „kalniuko“ įrengimui pritarėtų SB „Vyturėlis“ kvartalo nariai. Pareiškėjos manymu, toks siūlymas neįgyvendinamas, nes didžioji dalis sodininkų nėra nuolatiniai gyventojai ir ginčo gatvė nesinaudoja, o gatvė besinaudojantys gyventojai sutikimo neduos, kadangi tai reikš faktą, jog jiems reikės laikytis saugaus eismo taisyklių ir važiuoti lėčiau. Kelia klausimą dėl tokio siūlymo teisėtumo, nes, kaip galima suprasti iš skundo, Pareiškėja mano, kad ji gali atstovauti SB sodininkų bendruomenę, kadangi turi SB pirmininko prašymą dėl kalniuko įrengimo (Pareiškėjos teigimu, minėtas prašymas ir SB gyventojų prašymai palikti pas Savivaldybės vicemerą ir Pareiškėja nežinanti, kaip gali juos atgauti).

Pareiškėja nesutinka su Rašte nurodytu argumentu, kad dėl įrengtų greičio mažinimo priemonių būtų patiriamas diskomfortas. Pareiškėjai iš viso neaišku, kas patirtų minėtą nepatogumą, nes abiejų sklypų savininkai sutinka, kad kalnelis būtų įrengtas. Pasak Pareiškėjos, diskomfortą patirtų tik greitį viršijantys vairuotojai. Skunde Pareiškėja kelia retorinį klausimą dėl gyventojų interesų pusiausvyros problemos – „<...> neaišku, kas yra svarbiau, – ar greitį viršijančių vairuotojų patogumas, ar gyventojų ramybė <...>, vakarais gatvė virsta „lenktynių trasa“, o dėl to trikdoma gyventojų ramybė“. Teigia, kad pravažiuojančių šia gatve skaičius didėja, nes plečiasi gyvenamasis rajonas, be to, ja galima susisiekti su Jasnagurkos ir Arimaičių kaimais. Gatvė yra siaura, šaligatvių nėra, todėl automobiliai prasilenkdamai suka į kelkraštį, kuriuo vaikšto žmonės, važiuoja dviratininkai. Nurodo, kad 2022 m. liepos mėnesį dėl greičio viršijimo gatvėje kreipėsi į policiją ir iš jos gavo žodinį patvirtinimą, kad per 1,5 valandos (per policijos patruliavimo laiką) buvo nustatyta 20 greičio pažeidimų, du asmenys turėjo sumokėti 60 Eur dydžio baudas. Teigia, kad policija žadėjo pastatyti neįžymėtą automobilį, tačiau to nepadarė ir patarė kreiptis į savivaldybę dėl greitį ribojančių priemonių įrengimo.

Taip pat Pareiškėja nesutinka su Atsakovės argumentu, kad gatvė yra įrengta pagal projektą, kadangi, pasak Pareiškėjos, ji pati rinko gyventojų parašus dėl gatvės asfaltavimo ir kalnelių įrengimo. Nurodo, kad (duomenys neskelbtini) yra Mažvydo gatvės tęsinys, o pastarojoje gyventojų prašymu buvo įrengti trys greitį ribojantys „kalniukai“, kurių projekte taip pat nebuvo. Taip pat nurodo, kad šiuo metu gatvėje yra atliekami vandentiekio ir kanalizacijos darbai, dėl to dalis asfalto jau yra nuimta ir bus nuimta dar daugiau dėl šulinukų įrengimo.

Pareiškėja teigia nesutinkanti su jos Prašymo (reikia suprasti – Administracijoje) registravimo data, taip pat su išvada, kad bus patiriamas diskomfortas, nes naktį gyventojų ramybė yra labai svarbi. Pareiškėja nesutinka su Atsakovės argumentu, kad jeigu per penkerius metus neįvyko joks įvykis, tai jų ir neįvyks, taip pat nesutinka su teiginiu, kad jeigu gatvė įrengta pagal projektą, tai joje negalima atlikti „pataisymų“.

Atsakovė atsiliepiame nesutinka su Pareiškėjos skundu ir prašo atmesti jį kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame (b. l. 16-17) atkartoja Pareiškėjos argumentus dėl greičio viršijimo fakto 2022 m. ginčo gatvėje. Teigia, kad apie skunde minimas aplinkybes Savivaldybės SEK jokių duomenų nei iš policijos, nei iš pačios Pareiškėjos nėra gavusi, prie Prašymo Pareiškėja taip pat jokių Prašymą pagrindžiančių dokumentų nepateikė. Nurodo, kad SEK posėdyje Pareiškėjos prašymas buvo nagrinėjamas pakartotinai.

Atsakovė, apeliuodama į Pareiškėjos argumentą dėl greičio viršijimo ginčo gatvėje fakto, tvirtina, kad SEK narė, Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Šiaulių AVPK) Kelių policijos skyriaus vyresnioji specialistė, posėdžio metu nurodė, kad Pareiškėjos skunde pateikti duomenys – „20 greičio pažeidimų“ neatitinka faktinių duomenų. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Pareiškėjos teiginiai dėl nustatytų pažeidimų nėra pagrįsti.

Pažymi, kad 2021 m. (duomenys neskelbtini) gatvė Radviliškio mieste buvo suremontuota pagal 2020 m. parengtą Radviliškio miesto Ryto alėjos (RD8469), esančios SB teritorijoje, kapitalinio remonto projektą. Kapitalinio remonto metu įrengta asfaltbetonio danga, gatvės

apšvietimas, kelio ženklai, ribojantys važiavimo greitį iki 30 km/h. Minėtam projektui buvo atlikta projekto ekspertizė. Atsakovės teigimu, statiniui šiuo metu galioja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje nustatytas garantinis terminas, kurio galiojimas gali būti ginčijamas, atlikus papildomus darbus ne pagal projektą.

Papildomai pažymi, kad įrengus greičio mažinimo kalnelius gatvės gyventojai patirtų diskomfortą dėl išaugusio triukšmo lygio, galimų vibracijų ir padidėjusios taršos.

Pateikia nuomonę, kad Prašyme minimoje gatvėje pagal projektą įrengta pakankamai eismo saugumą gerinančių priemonių (gatvės apšvietimas, greitį ribojantys kelio ženklai), o leistino važiavimo greičio laikymosi kontrolę pagal jai priskirtas funkcijas vykdo Lietuvos policija.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Atsakovė daro išvadą, kad Raštas yra teisėtas, pagrįstas bei atitinkantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, o Pareiškėjos prašymas panaikinti Radviliškio savivaldybės Saugaus eismo komisijos 2024 m. rugpjūčio 19 d. sprendimą Nr. S-2841 (8.27) „Dėl greičio ribojimo“ turi būti atmestas.

Skundas tenkintinas.

Ginčas šioje administracinėje byloje kilo dėl Radviliškio rajono savivaldybės Saugaus eismo komisijos 2024 m. rugpjūčio 19 d. rašto Nr. S-2841 (8.27) „Dėl greičio ribojimo“ (minėta, toliau – Raštas), kuris buvo priimtas vykdant Komisijos 2024 m. gegužės 22 d. sprendimą Nr. 21RE3-64 (toliau – ir Komisijos sprendimas) ir kuriuo pakartotinai atsisakyta pagal Pareiškėjos Prašymą įrengti greitį ribojančias priemones – kalnelius, teisėtumo.

Pareiškėja su Prašymu dėl greičio mažinimo priemonės – kalnelių – įrengimo ginčo gatvėje į Administraciją kreipėsi dar 2024 m. vasario 21 d. Savivaldybės Saugaus eismo komisija (minėta, toliau – SEK) 2024 m. kovo 25 d. raštu Nr. S-990 (8.12 E) „Dėl greičio ribojimo (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir SEK 2024 m. kovo 25 d. raštas) atsisakė tenkinti Pareiškėjos Prašymą. 2024 m. balandžio 23 d. skundu Pareiškėja SEK 2024 m. kovo 25 d. raštą apskundė Komisijai.

Komisija 2024 m. gegužės 22 d. sprendimu Nr. 21RE3-64 (minėta, toliau – ir Komisijos sprendimas) panaikino SEK 2024 m. kovo 25 d. raštą ir įpareigojo SEK iš naujo išnagrinėti Pareiškėjos prašymą bei priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą. Komisija sprendime konstatavo, kad Atsakovė netinkamai įgyvendino atsakymus į prašymus reglamentuojančių teisės normų reikalavimus, SEK 2024 m. kovo 25 d. rašte aiškiai nenurodė teisinio pagrindo, kuriuo vadovaujantis Pareiškėjos Prašymas išnagrinėtas ir priimtas sprendimas, taip pat nenurodė konkrečios, detalios argumentacijos bei aiškių motyvų sprendimo pagrindimui.

Bylos duomenys patvirtina, kad 2024 m. rugpjūčio 2 d. vyko SEK posėdis (b. l. 19-20), kurio metu svarstytas klausimas dėl Komisijos sprendimo (reikia suprasti – Komisijos 2024 m. gegužės 22 d. sprendimo Nr. 21RE3-64). Iš SEK 2024 m. rugpjūčio 2 d. protokolo Nr. 2 (toliau – SEK protokolas) matyti, kad svarstymo metu aptartos Komisijos sprendime pateiktos pastabos ir motyvai, sutikta su Komisijos pozicija dėl Administracijos netinkamo administracinių procedūrų atlikimo. Bendru sutarimu nuspręsta vykdyti Komisijos sprendimą ir pakartotinai svarstyti Pareiškėjos Prašymą. SEK protokole nurodyta, kad nagrinėjant Prašymą, buvo pristatyta informacija apie tai, kad 2021 m. (duomenys neskelbtini) gatvė Radviliškyje buvo kapitališkai suremontuota pagal 2020 m. parengtą Radviliškio miesto Ryto alėjos (RD8469) kapitalinio remonto projektą, t. y. įrengta asfaltbetonio danga, gatvės apšvietimas, iki 30 km/h greitį ribojantys kelio ženklai. Minėtam projektui buvo atlikta projekto ekspertizė, o statiniui galioja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.698 straipsnyje numatytas garantinis terminas, kurio galiojimas gali būti ginčijamas, atlikus papildomus darbus ne pagal projektą. Taip pat SEK protokole nurodoma, kad įrengus greičio mažinimo kalnelius gatvės gyventojai patirtų diskomfortą dėl išaugusio triukšmo lygio, galimų vibracijų ir padidėjusios taršos. SEK protokole taip pat užfiksuota, jog SEK narė Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – Šiaulių AVPK) Kelių policijos skyriaus vyresnioji specialistė nurodė, kad Pareiškėjos skunde pateikti duomenys „20 greičio pažeidimų“ neatitinka faktinių duomenų. Dėl galimai viršijamo greičio gyventojai turėtų kreiptis į policiją, kuri reaguodama į jų skundus organizuotų leistino važiavimo greičio laikymosi kontrolę (b. l. 19-20).

SEK padarius išvadą, kad (duomenys neskelbtini) gatvėje yra įrengta pakankamai eismo saugumo priemonių ir transporto priemonių greitis apribotas iki 30 km/h, vienbalsiai nutarta Pareiškėjos Prašymą atmesti.

SEK apie priimtą sprendimą Pareiškėją informavo skundžiamu Raštu, kuriame iš esmės nurodė beveik tuos pačius argumentus, kaip ir SEK protokole: 1) po kapitalinio remonto projekto įgyvendinimo statiniui (gatvei) galioja garantinis terminas, kuris gali būti ginčijamas dėl ne pagal projektą atliktų darbų; 2) dėl kalnelių įrengimo gyventojai patirtų diskomfortą dėl išaugusio triukšmo, vibracijų ir taršos.

Pareiškėja su Rašte išdėstytais motyvais nesutinka, teigia, kad iš SEK gavo beveik identišką atsakymą, kaip ir anksčiau (iki pirmą kartą kreipiantis į Komisiją). Pareiškėjai neaišku, kaip greičio mažinimo priemonė gali pakenkti kelio garantijai. Pareiškėja taip pat nesutinka su Atsakovės argumentu dėl to, kad gyventojai dėl kalnelio įrengimo neva patirtų diskomfortą, teigia, kad ginčo gatvėje esančių sklypų savininkai kaip tik sutinka, kad kalniukas būtų įrengtas.

Visų pirma, Komisija pažymi, jog Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje nuosekliai laikomasi pozicijos, jog nėra nustatyta, keliuose rašytiniuose dokumentuose turi būti išdėstytas individualaus administracinio akto pagrindimas (jo turinys) ir pats sprendimas dėl nustatytų ar suteiktų teisių, t. y. nereikalaujama, kad individualus administracinis aktas būtų surašytas vientisame dokumente, administracinio akto pagrindimas nustatytais faktais ir teisės normomis gali atsispindėti iš kitų su administracinio akto priėmimu susijusių dokumentų. Papildomos dokumentacijos buvimas lemia, kad ginčijamas sprendimas yra grindžiamas objektyviais duomenimis, kurie yra sudėtinė ginčijamo sprendimo dalis (LVAT nutartys administracinėse bylose Nr. A3-750/2004, Nr. A-203/2005). Taigi, administracinių teismų praktikoje pripažįstama, kad atitinkamos administracinės procedūros dokumentas, kuriame išdėstomos nustatytos aplinkybės ir kurio pagrindu priimamas individualus administracinis aktas, sukeltis materialines teises pasekmes, yra to administracinio akto neatskiriama (motyvuojamoji) dalis. Atsižvelgiant į minėtą LVAT aiškinimą, Komisija sprendžia, jog Raštas ir SEK protokolas laikytini vientisu administraciniu sprendimu (toliau – administracinis sprendimas).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (aktuali redakcija nuo 2024 m. sausio 1 d., toliau – VAĮ).

Įvertinus bylos medžiagą, Komisija šioje byloje spęs, ar skundžiamas Atsakovės administracinis sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies nustatytus administraciniam sprendimui taikytinus reikalavimus.

Atsakovės, o tuo pačiu ir SEK, pareiga motyvuoti administracinį sprendimą reiškia institucijos pareigą pagrįsti sprendimą tiek teisiniais, tiek faktiniais argumentais, t. y. nurodyti priežastis, argumentus, įrodymus, lėmusius atitinkamo sprendimo priėmimą. Tokie faktiniai argumentai turi būti nurodyti sprendime arba kituose dokumentuose, tačiau nei Rašte, nei SEK protokole naujų, teisiniais argumentais ir faktiniais duomenimis pagrįstų motyvų, kodėl Pareiškėjos Prašymas negali būti patenkintas, Komisija byloje nenustatė.

LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą (LVAT 2008 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-1395/2008; 2010 m. spalio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1037/2010, 2008 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-700/2008, 2009 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-422/2009; 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A502-940/2013).

Kaip matyti iš Atsakovės administracinio sprendimo, jame, kaip ir SEK 2024 m. kovo 25 d. rašte, Atsakovė pateikia du motyvus, kodėl Pareiškėjos Prašymas negali būti tenkinamas: 1) atliktas ginčo gatvės kapitalinis remontas ir dėl to statiniui (gatvei) nustatytas garantinis terminas, kurio galiojimas gali būti ginčijamas, atlikus papildomus darbus ne pagal projektą; 2) dėl įrengtų greičio mažinimo kalnelių gatvės gyventojai galimai patirs diskomfortą dėl išaugusio triukšmo lygio, vibracijų ir taršos. SEK protokole ir atsiliepime pabrėžiama ir tai, kad, pasak SEK narės Šiaulių

AVPK Kelių policijos skyriaus vyresniosios specialistės, Pareiškėjos teiginiai apie 2022 m. liepos mėnesį ginčo gatvėje policijos nustatytus 20 greičio pažeidimų neatitinka faktinių duomenų.

Eismo saugumo komisijų paskirtis yra aiškiai apibrėžta teisės aktuose, t. y. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2 punkte nustatyta, kad eismo saugumo komisija yra vienas iš savivaldybės kuruojamų subjektų, sprendžiančių įvairius su eismo saugumu susijusius klausimus ir koordinuojančių saugaus eismo priemones. SEK nuostatų, patvirtintų Radviliškio rajono savivaldybės mero 2023 m. birželio 2 d. potvarkiu Nr. M-116 (2.5), 4 punkte suformuluoti aiškūs SEK uždaviniai: prioritetinių eismo saugumo gerinimo krypčių ir priemonių nustatymas; savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų veiklos saugaus eismo užtikrinimo srityje koordinavimas; saugaus eismo organizavimo klausimų Savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse sprendimas, be kita ko, ir juridinių ir fizinių asmenų pasiūlymų, prašymų ir skundų, susijusių su saugaus eismo organizavimu, nagrinėjimas; kelio ženklų, automobilių stovėjimo aikštelių ir stovėjimo vietų, pėsčiųjų perėjų įrengimo, važiuojamosios kelio dalies ženklinimo Savivaldybės vietinės reikšmės keliuose klausimų svarstymas bei kitų su saugiu eismu susijusių klausimų sprendimas.

Aukščiau išdėstytas SEK paskirtį, funkcijas apibrėžiantis teisinis reglamentavimas, Komisijos vertinimu, suponuoja esminį ir pagrindinį SEK tikslą – užtikrinti saugų eismą Savivaldybės vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse. Šio SEK tikslo kontekste skundžiamame administraciniame sprendime pateiktą argumentą apie po atlikto ginčo gatvės kapitalinio remonto nustatytą garantinį terminą, kurio galiojimas gali būti ginčijamas, atlikus papildomus darbus ne pagal projektą, Komisija laiko netinkamu, prieštaraujančiu SEK paskirčiai ir SEK nustatytų uždavinių įgyvendinimo užtikrinimui. Be to, minėtas argumentas yra hipotetinis, keliantis tik prielaidas apie galimą riziką ginčo gatvės kapitalinio remonto garantiniam terminui, o ne grindžiamas konkrečiais faktiniais duomenimis. Kita vertus, Komisijos vertinimu, joks garantinis terminas, jo galiojimo trukmė negali būti aukščiau visuomenės intereso, eismo dalyvių saugumo kelyje, jeigu tam saugumui yra akivaizdi grėsmė ir akivaizdus poreikis tą saugumą užtikrinti. Be to, kaip nustatyta Pareiškėjos byloje kartu su skundu pateiktomis fotofiksacijomis, ginčo gatvėje jau šiai dienai išpjautas asfaltas, atliekami vandens ir nuotekų įvedimo darbai, kas galimai rodo pačios Atsakovės po kapitalinio gatvės remonto atliekamus papildomus darbus ne pagal projektą.

Komisija kritiškai vertina ir skundžiamo administracinio sprendimo motyvą dėl gyventojų galimo patirti diskomforto, įrengus ginčo gatvėje „kalnelį“. Iš skundžiamo administracinio sprendimo nėra aišku, kurie gyventojai, SEK vertinimu, patirtų nepatogumus – ar visas SB kvartalas, ar apskritai gatvė pravažiuojantieji, ar tik ginčo gatvės gyventojai, kurie, kaip skunde nurodė Pareiškėja, patys yra suinteresuoti, kad Prašymas būtų patenkintas, t. y. jiems suprantant ir įvertinus kalnelių įrengimo privalumus ir trūkumus. Taip pat administraciniame sprendime nepaaiškinta, nepagrįsta, kaip minėtas tam tikros gyventojų dalies galimas patirti diskomfortas dėl kalnelio įrengimo ginčo gatvėje koreliuoja su prioritetiniu visų kitų gyventojų viešuoju interesu, kad gatvė būtų saugi. Šiuo atveju netoleruotina situacija, kai civilinis sutartinis santykis dėl garantinio termino įgyja prioritetą prieš visuotinai pripažįstamas visuomenines vertybes.

Teismų praktikoje nustatyta, jog viešojo intereso gynimas negali būti tapatinamas vien tik su konkrečiu asmeniu ar kelių konkrečių asmenų teisių ar interesų gynimu, jis turi būti susijęs su neindividualizuotu visos visuomenės ar jos dalies, ar tam tikrų asmenų grupių socialiai vertingų teisių bei interesų pažeidimo pašalinimu. Pareiškėja tiek Prašyme, tiek skunde Komisijai išryškino esmines problemas, susijusias su viešuoju interesu – pavojus gyventojų saugumui ir sveikatai dėl neefektyvaus eismo saugumo užtikrinimo ginčo gatvėje. Komisija pažymi, kad eismo saugumo užtikrinimas yra viešojo intereso įgyvendinimas ir vertina, kad Administracija šiuo atveju turėjo dėti visas pastangas užtikrinant viešąjį interesą, faktiškai įsitikinant, ar tikrai ginčo gatvėje įrengta pakankamai eismo saugumo priemonių ir ar tikrai jos efektyvios. Šioje dalyje Komisija kritiškai vertina ir SEK protokole išdėstytą argumentą, kad SEK narė, policijos pareigūnė, nurodė, jog Pareiškėjos teiginiai apie didelio kiekio kelių eismo pažeidimus ginčo gatvėje yra neatitinkantys faktinių duomenų. Nei SEK protokole, nei kituose į bylą pateiktuose dokumentuose nėra informacijos apie tai, kuo remiantis SEK narė policijos pareigūnė aptariamus Pareiškėjos teiginius paneigė. Komisijos vertinimu, vien tai, kad

SEK narė, kaip policijos pareigūnė, žodžiu paneigė Pareiškėjos teiginius apie ginčo gatvėje policijos fiksuotus pažeidimus, savaime negali būti laikomas validžiu faktinę situaciją patvirtinančiu argumentu Pareiškėjos Prašymo netenkinimui.

Komisija pažymi ir tai, kad skundžiamame administraciniame sprendime SEK nenurodė jokių duomenų, nepagrindė savo sprendimo argumento dėl galinčio išaugti triukšmo lygio, galimų vibracijų ir padidėjusios taršos. Iš skundžiamo administracinio sprendimo nėra aišku, koku būdu, anot SEK, padidės triukšmas įrengus „kalnelį“, atsiras vibracija ir padidės tarša. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, Komisija Atsakovės administracinio sprendimo motyvą dėl gyventojų neva galimo patirti diskomforto, įrengus ginčo gatvėje „kalnelį“, laiko deklaratyviu, abstrakčiu ir nepagrįstu.

Komisija kartu atkreipia dėmesį ir į Atsakovės nesilaikymą pareigos dėl sprendimo priėmimo per įstatymo nustatytą terminą. Komisijos sprendimas, kuriuo SEK įpareigota Pareiškėjos Prašymą išnagrinėti iš naujo ir priimti naują sprendimą, priimtas 2024 m. gegužės 22 d. Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įsiteisėjęs administracinių ginčų komisijos sprendimas, kuriuo išspręstas ginčas, <...> turi būti įvykdytas per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo arba per kitą administracinių ginčų komisijos nurodytą terminą. Komisijos sprendimas nei vienos ginčo šalies apskūstas nebuvo ir įsiteisėjo 2024 m. birželio 22 d. Taigi, Atsakovė per 20 darbo dienų nuo kitos po Komisijos sprendimo įsiteisėjimo dienos, t. y. nuo 2024 m. birželio 23 d., turėjo įvykdyti Komisijos įpareigojimą, tačiau tai nebuvo padaryta laiku, skundžiamas administracinis sprendimas priimtas tik 2024 m. rugpjūčio 19 d. Komisijos vertinimu, tokia Atsakovės procedūrinė praktika nedera su gero viešojo administravimo principu, viešojo administravimo subjektų pareiga veikti savalaikiai ir operatyviai spręsti dėl pateiktų asmenų prašymų, skundų, kenkia valstybinio profilio institucijų įvaizdžiui ir mažina žmonių pasitikėjimą jomis.

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, skundžiamo administracinio sprendimo turinį, laiko, kad Atsakovės, pakartotinai išnagrinėjus Pareiškėjos Prašymą, priimtas administracinis sprendimas iš esmės nesiskiria nuo SEK 2024 m. kovo 25 d. rašto, kuris Komisijos sprendimu buvo panaikintas. Šioje byloje skundžiamame administraciniame sprendime Atsakovė nenurodė jokių naujų ar tuos pačius ankstesniame SEK 2024 m. kovo 25 d. rašte išdėstytus argumentus aiškiai pagrindžiančių faktinių duomenų, ištirtų, nustatytų faktinių aplinkybių, tik vadovavosi hipotetiniais, deklaratyviais teiginiais apie galimą riziką gatvės remonto garantiniam terminui bei galimą diskomfortą gyventojams dėl „kalniuko“ pastatymo. Šiuo atveju viešojo administravimo subjekto pakartotini veiksmai, kuriais nepriimamas teisėtas, pagrįstas ir motyvuotas sprendimas dėl asmens prašymo, vertintini kaip turintys biurokratizmo požymių, kas nesiderina su VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintais atsakomybės už priimtus sprendimus, objektyvumo, skaidrumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principais. Akcentuotina ir tai, kad viešojo administravimo subjektai, pagal kompetenciją nagrinėdami suinteresuotų asmenų prašymus ar skundus, turi atsižvelgti į suinteresuotų asmenų lūkesčius, jų teisėtus interesus ir priimti tokį administracinį aktą, kad neliktų neatsakytų klausimų, palikta neaiškumų, darančių susiklosčiusią situaciją iki galo neišspręstą arba tampančių teisinio ginčo tarp šalių šaltiniu ir todėl reikalaujančių papildomo, pakartotinio, kaip šiuo atveju, ikiteisminius administracinius ginčus nagrinėjančios institucijos įsikišimo. Formaliai ir biurokatiškai vykdomos viešojo administravimo funkcijos nesiderina su gero administravimo principu (pvz. LVAT 2015 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2150-492/2015).

Nepaisant to, kad VAĮ gero administravimo principas tiesiogiai nėra įtvirtintas, jis LVAT praktikoje išvedamas iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos nuostatos, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015). Administracinių teismų praktika rodo, jog gero administravimo principas yra platus, savyje talpinantis ne vieną įvairaus pobūdžio (materialinio, procedūrinio) imperatyvą (elementą): 1) pareigą motyvuoti; 2) pareigą išaiškinti administracinio akto apskundimo tvarką; 3) pareigą informuoti apie viešojo intereso pažeidimą; 4) nešališkumo pareigą; 5) pareigą imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai.

Pasak LVAT, gero administravimo (atsakingo valdymo) principas apima ir asmens teisę į pagrįstą (faktais ir teisės normomis) bei motyvuotą administracinį sprendimą. Viešojo administravimo subjekto aktas, stokojantis informacijos, prasilenkia su gero viešojo administravimo principu (LVAT 2012 m. birželio 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-1750/2012). Individualus administracinis aktas, kuriame pakankamai išsamiai nėra nurodomos aplinkybės ir teisės normos, kuriomis yra grindžiamas teisės aktas, <...> neatitinka ir gero viešojo administravimo principo. Gero viešojo administravimo principas įpareigoja viešojo administravimo subjektą, priimant sprendimą, jame nurodyti faktinių aplinkybių bei teisės normų, kurių pagrindu priimtas sprendimas, visumą (LVAT 2013 m. gegužės 14 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A444-878/2013, 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015).

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, kad skundžiamas Atsakovės administracinis sprendimas neatitinka nei imperatyvių VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatytų administraciniam sprendimui keliamų reikalavimų, nei gero administravimo principo, yra neišsamus, neaiškus, jame nenurodytas nei administracinio sprendimo teisinis pagrindas, nei faktiniais duomenimis pagrįstos išvados ir vertinimai. Dėl paminėtų skundžiamas administracinis sprendimas naikintinas, o Atsakovė įpareigotina iš naujo išnagrinėti Pareiškėjos Prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skundu Pareiškėja suformulavo ir reikalavimą įpareigoti SEK priimant sprendimą dėl „kalniuko“ įrengimo Ryto alėjoje pakviesti Pareiškėją. Komisija pažymi, kad administracinio akto priėmimas yra išimtinai viešojo administravimo subjekto prerogatyva, todėl Komisija, įpareigodama Atsakovę priimti naują sprendimą dėl Pareiškėjos Prašymo, negali nurodyti Atsakovei nei kokią sprendimą ji turėtų priimti, nei kokią konkrečią procedūrą – dalyvaujant Pareiškėjai ar jai nedalyvaujant – turėtų taikyti Prašymo nagrinėjimui.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Radviliškio rajono savivaldybės Saugaus eismo komisijos 2024 m. rugpjūčio 19 d. raštą Nr. S-2841 (8.27) „Dėl greičio ribojimo“ ir įpareigoti Radviliškio rajono savivaldybės Saugaus eismo komisiją pareiškėjos A.A. Prašymą išnagrinėti iš naujo, priimant teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė